

แถลงการณ์ ชื่นชมรัฐบาลไทยลงนามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองมิให้บุคคลถูกบังคับให้สูญหาย

กรุงเทพฯ : (18 มกราคม 2555) มูลนิธิยุติธรรมเพื่อสันติภาพ ขอชื่นชมรัฐบาลไทยในการลงนามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองมิให้บุคคลถูกบังคับให้สูญหาย (International Convention for the Protection of All Persons from Enforced Disappearance) ขององค์การสหประชาชาติ เมื่อวันที่ 9 มกราคม ที่ผ่านมา การลงนามในอนุสัญญานี้ถือเป็นการแสดงเจตนาารมณ์ด้านสิทธิมนุษยชนที่สำคัญยิ่งอีกครั้งหนึ่งของประเทศไทยในการคุ้มครองบุคคลจากการสูญหายโดยถูกบังคับ โดยอนุสัญญานี้ฉบับนี้นับว่าเป็นฉบับที่ 8 ที่ประเทศไทยได้ลงนามในอนุสัญญาระหว่างประเทศของสหประชาชาติ จากทั้งหมด 9 ฉบับโดยอนุสัญญานี้มีสาระสำคัญคือ ทำให้การบังคับบุคคลให้สูญหายเป็นอาชญากรรม ทั้งนี้ สหประชาชาติได้นิยาม "การบังคับบุคคลให้สูญหาย" ว่า คือการทำให้บุคคลสูญเสียชีวิตหรือสุขภาพไม่ว่าจะด้วยรูปแบบใดหรือด้วยเหตุผลใดซึ่งกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลหรือกลุ่มคนที่กระทำโดยการได้รับคำสั่ง ได้รับการสนับสนุน หรือการยินยอมจากรัฐ และรวมทั้งการไม่เปิดเผยข้อมูลหรือการปฏิเสธในการรับรู้ถึงการสูญเสียชีวิตหรือสุขภาพ หรือการสูญหายของบุคคล หรือการปิดบังข้อมูลความจริงหรือสถานที่ของบุคคลผู้สูญหาย

อนุสัญญานี้ยังกำหนดด้วยว่า รัฐภาคีต้องกำหนดให้ การบังคับสูญหาย (Enforced Disappearance) เป็นอาชญากรรมร้ายแรง ต้องกำหนดมาตรการการสอบสวนโดยพลัน เพื่อนำผู้กระทำผิดมาลงโทษ อีกทั้งยังถือว่าการบังคับสูญหายเป็นอาชญากรรมต่อเนื่อง (Continuous Crime) ความต่อเนื่องจะสิ้นสุดเมื่อทราบชะตากรรม และที่อยู่ของเหยื่อ ดังนั้นอายุความจึงจะนับได้ต่อเมื่อทราบชะตากรรมของเหยื่อ หรือเมื่อพบศพของเหยื่อ อนุสัญญายังกำหนดให้การขัดขวางหรือการทำให้การสืบสวน สอบสวนคดีล่าช้าเป็นความผิดทางอาญาด้วย

ลักษณะพิเศษของอนุสัญญานี้คือการให้ความสำคัญกับญาติของผู้เสียหายตั้งนั้นในกระบวนการให้ความเป็นธรรม ญาติผู้สูญหายจะมีส่วนร่วมในการติดตามหาตัวผู้สูญหาย รวมถึงมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่างๆของการสอบสวน การให้ข้อเท็จจริง รวมถึงการเยียวยาอย่างมีประสิทธิภาพ และการให้ความคุ้มครองแก่พยาน ซึ่งรวมถึงบรรดาญาติของผู้สูญหายก็เป็นอีกประการหนึ่งที่ อนุสัญญานี้เน้นย้ำ

ในประเทศไทย มูลนิธิยุติธรรมเพื่อสันติภาพได้ทำการเก็บข้อมูลการบังคับสูญหายที่ญาติของเหยื่อกล้าเปิดเผยและให้ข้อมูลไว้มากกว่า 90 กรณี ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2534-2554 ทั้งนี้มี 54 กรณีที่คณะทำงานด้านการบังคับสูญหายโดยไม่สมัครใจของสหประชาชาติรับไว้เป็นคดีคนหายของสหประชาชาติ โดยคดีล่าสุดคือกรณีชาวมุสลิม 2 คนหายสาบสูญหลังเข้าไปติดตามเรือยนต์ที่ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจตระเวนชายแดน ค่ายนเรศวร อำเภอรอด จังหวัดยะลายึดไว้เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2554

“ปัญหาสำคัญของการบังคับสูญหายในประเทศไทยคือ การไม่มีกฎหมายภายในประเทศที่เพียงพอสำหรับโทษของการบังคับบุคคลให้สูญหาย รัฐบาลไทยจึงควรริเริ่มดำเนินการเพื่อให้มีการตรากฎหมายเพื่อให้เหยื่อของการบังคับสูญหายสามารถเข้าถึงความยุติธรรม อีกทั้งไม่ควรละเลยการสืบสวนสอบสวนอย่างเป็นอิสระ เพื่อค้นหาความจริงและนำมาซึ่งความเป็นธรรมในนามของความสามัคคีและการปรองดองของชาติ เพราะความปรองดองย่อมไม่อาจเกิดขึ้นได้ หากเหยื่อยังไม่อาจเข้าถึงความยุติธรรม” นางอังคณา นีละไพจิตร ประธานมูลนิธิยุติธรรมเพื่อสันติภาพกล่าว

.....

ติดต่อ : อังคณา นีละไพจิตร 084 728 0350